

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Možnosti podpory pro obce z OPŽP 2014–2020

Vodní prvky

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP SCHKO Bílé Karpaty
Petr Šandor

www.opzp.cz zelená linka: 800 260 500 dotazy@sfzp.cz

Podpora **vodních prvků** z **PO 4 OPŽP**:

- vytváření a obnova **tůní, mokřadů a MVN**
- revitalizace a renaturace **vodních toků a niv**
- obnova **říčních ramen, pramenišť, rašelišť**
- zprůchodnění **migračních bariér** na vodních tocích a na komunikacích
- protierozní opatření

Vytváření a obnova tůní a mokřadů

100%

- Obnova **krajinných prvků**
- Podpora a **zvyšování biodiverzity**
- Posílení **přirozených funkcí krajiny**
- **Péče o druhy a biotopy** v ZCHÚ i ve volné krajině

Vytváření a obnova tůní a mokřadů

100%

- Zásady pro navrhování a realizaci tůní – Standard **Vytváření a obnova tůní** (B02 001:2014), dostupný na <http://standardy.nature.cz/>
- Na rozdíl od MVN tůně nemají hráz ani jiná technická zařízení (výpust, bezpečnostní přeliv)
- **Dostatečná plocha mělčin s vyvinutým litorálním pásmem, pozvolné břehy** (sklon břehů min. 1 : 3, optimálně 1 : 10)
- **Prostorově a hloubkově členité**, hloubka do 1,5 m
- Členité břehy i dno (úkryty pro obojživelníky, vhodné prostředí pro vodní bezobratlé, měkkýše a vodní rostliny)
- Tůně nejsou určeny k chovu ryb
- Podporováno je hloubení, tvarování, přemístění a uložení odtěženého materiálu a další vyvolané investice

Příklad podpořeného projektu: Tůně v krajině

podmáčené pole přeměněno na funkční nivu doplněnou řadou tůní a mokřadů...

vysazeno 600 vrbových prutů...

do krajiny se s vodními biotopy vrátili také obojživelníci či mokřadní ptáci

Revitalizace vodních toků a niv

- Vytváření a obnova **přírodě blízkých koryt** vodních toků včetně **doprovodných výsadeb**
- Obnova slepých **říčních ramen**, „paralelních koryt, rašelišť, pramenišť“

- Posílení **přírodních funkcí krajiny** (např. migrační koridor, stanoviště a úkryty pro vodní a na vodu vázané organismy, samočistící funkce)
- **Akumulace a retence** vody **v korytě** toku a jeho **nivě**
- **Protipovodňová ochrana** (tlumení rychlosti nástupu a velikosti kulminace povodňové vlny, rozlivy mimo zastavěné území, složená koryta)

Revitalizace vodních toků a niv

100%

- Podpora **přírozených korytotvorných procesů** – renaturace koryt vodních toků (pomístní zásahy do koryta, vkládání struktur pro rozčlenění proudnice)
- Velký prostorový rozsah (mělká koryta), tvarová a hydraulická členitost
- Limity hranic pozemků a protipovodňová ochrana → kyneta pro běžné průtoky vložená v průlehu, který převede vyšší průtoky

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Revitalizace vodních toků a niv

100%

- Lze ve **volné krajině i v zastavěném území**
- V zastavěném území doprovodné prvky (**tématické herní prvky, nášlapné kameny, dřevěné lavičky**) do 5 % ze způsobilých výdajů na revitalizaci
- **Instalace tabule/infopanelu** (informovanost veřejnosti o realizovaném opatření)
- **Výkup pozemků** (10 % zPRV, limit lze navýšit)
- Vyvolané investice (přeložky inženýrských sítí, dočasné komunikace ze silničních panelů, kácení dřevin a odstranění pařezů, které brání umístění stavby v lokalitě, apod.)
- Zpracování projektové dokumentace, podkladových studií, autorský a technický dozor, manažerské řízení projektu
- Lze podávat **kombinované projekty** (MVN, tůně, revitalizace vodních toků, výsadby, ošetření dřevin)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Malé vodní nádrže (rybníky)

- Obnova **stávajících** MVN (odbahnění, rekonstrukce technických objektů), výstavba **nových bočních MVN – NE průtočných !!!**
- Pokud se MVN nachází celou plochou v ZCHÚ, lokalitách soustavy Natura 2000, v biocentru ÚSES nebo realizace opatření vyplývá z plánů dílčích povodí, je výše podpory **90 %**

60 až
90 %

- Obnova **krajinného prvku**
- Posílení **přirozených funkcí krajiny** (zejména ekologicko-stabilizačních funkcí)
- Podpora a **zvyšování biodiverzity**
- **Péče o druhy a biotopy** v ZCHÚ i ve volné krajině
- **Retence vody v krajině**

Malé vodní nádrže (rybníky)

- Vyvinuté **litorální pásmo** - dostatečná plocha mělčin
- Vhodné **prostředí pro výskyt** vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů vázaných na vodní prostředí

60 až
90 %

*Podmínky pro život obojživelníků, hnízdění vodních ptáků,
zvýšení druhové pestrosti vodních rostlin*

Malé vodní nádrže (rybníky)

- Přírodě blízké tvary břehů a břehové porosty
- Volný pohyb organismů v krajině
- Ustálené hydrologické prostředí v průběhu roku

60 až
90 %

Rybník jako krajinný prvek

Obnova a odbahňování malých vodních nádrží

- Lze ve **volné krajině i v zastavěném území**

Způsobilé výdaje:

- Rekonstrukce hráze, výpustného zařízení, bezpečnostního přelivu
- Odbahnění: odtěžení, odvezení a uložení odtěženého materiálu (optimální způsob je uložení na ZPF, ale ZV je i skládkovné)
- Odstranění stávajícího opevnění břehů (betonové desky)
- Ošetření stávajících dřevin, výsadby dřevin včetně dokončovací a rozvojové péče (3 roky)

➤ Za nepřípustné je považováno:

- vyhrnování sedimentů do břehů nádrží a přilehlých mokřadních luk,
- ukládání sedimentů a zeminy na druhově bohaté luční porosty, do mokřadů, údolní nivy nad a pod nádrž

60 až
90 %

Malé vodní nádrže (rybníky)

- **Chov ryb**, který neoslabí ekologické funkce nádrží
- Nesmí dojít k negativnímu zásahu do ekologicko-stabilizačních funkcí stávajících lokalit (např. přirozeného vodního toku, cenného mokřadu atp.)
- **Nejsou podporovány** MVN pro **zavlažování, zasněžování**, jako herní prvky v prostoru **golfových hřišť**, koupací biotopy (organizovaná rekreace), MVN v oplocených areálech
- Nezpůsobilé výdaje: **výsadby vodních a mokřadních rostlin**, mola, schody do vody
- Pozemky realizace opatření (hráz, zátoka) musí být ve vlastnictví oprávněných žadatelů – výjimka: **veřejnoprávní subjekt** nebo nevládní nezisková organizace min. 3 roky působící v oboru **může realizovat opatření i na pozemcích nezpůsobilých žadatelů**

Aktivita 4.3.5: Realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu, a adaptaci na změnu klimatu.

80%

- podpora opatření zamezující vodní erozi
- opatření proti plošnému a soustředěnému povrchovému odtoku (užití travních pásů, průlehů, ...),
- stabilizace drah soustředěného povrchového odtoku (hrázky, terasy, svodné příkopy, ...),
- preventivní opatření (zakládání či obnova mezí, remízů, ...).
- podpora opatření zamezující větrné erozi
- - obnova či zakládání větrolamů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Aktivita 4.3.5: Realizace přírodě blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu, a adaptaci na

změnu klimatu.

80%

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Děkuji za pozornost!

Ing. Petr Šandor

petr.sandor@nature.cz, tel. 725 724 349

Ministerstvo životního prostředí - www.mzp.cz

Státní fond životního prostředí ČR - www.sfzp.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - www.ochranaprirody.cz

